

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 20.05.2014r.

nr. 2166 podpis. M. Połcień

Polska

DIP-V-073-28/14

Warszawa, 15 maja 2014 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 20.05.2014 r. zał.
nr. 3241 podpis. [signature]

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo z 24 kwietnia 2014 r. [znak: SPRM-4813-208-(1)/14], zawierającego oświadczenie Senatorów RP w sprawie dotyczącej zmiany czasu zimowego na czas letni, przekazuję następujące informacje.

Zmiana czasu, polegająca na wprowadzeniu i odwołaniu czasu letniego, obowiązuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Obecnie kwestię tę reguluje *dyrektywa 2000/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 stycznia 2001 r. w sprawie ustaleń dotyczących czasu letniego*. Zgodnie z art. 2 dyrektywy 2000/48/WE czas letni wprowadza się w ostatnią niedzielę marca o godz. 1.00 UTC tzn. czasu atomowego koordynowanego z czasem słonecznym dla południka zerowego. Odwołanie czasu letniego środkowoeuropejskiego następuje w ostatnią niedzielę października.

W Polsce zmiany czasu zapoczątkowano w okresie międzywojennym. Po II wojnie światowej wprowadzano czas letni w latach 1957-1964, a następnie od 1977 roku. Od 2000 roku zmiana czasu ze strefowego (zimowego) na letni następuje według przedstawionych wyżej zasad unijnych.

Celem obecnie obowiązującego *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie wprowadzenia i odwołania czasu letniego środkowoeuropejskiego w latach 2012-2016 (Dz. U. z 2012 r., poz. 33.)*, jest ustalenie szczegółowego harmonogramu wprowadzania i odwoływania czasu letniego środkowoeuropejskiego na kolejne lata (od 2012 do 2016). Od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, polskie regulacje dotyczące wprowadzania i odwoływania czasu letniego są spójne z przepisami unijnymi i stanowią realizację postanowień dyrektywy 2000/84/WE.

Zagadnienia związane z negatywnymi konsekwencjami wprowadzenia czasu letniego, między innymi na sektor energetyczny, ruch drogowy, kolejowy, lotniczy, żeglugę śródlądową oraz komunikację publiczną, były przedmiotem szczegółowej analizy Komisji Europejskiej. Jej wyniki zostały przedstawione w *Komunikacie Komisji z 23 listopada 2007 r. w sprawie ustaleń dotyczących czasu letniego (COM (2007) 739 final)*. Główne wnioski z opracowanego przez Komisję dokumentu są następujące.

1. Dwadzieścia lat po przyjęciu pierwszej dyrektywy dotyczącej wprowadzenia czasu letniego, sektory gospodarki uznane za najbardziej zainteresowane tą kwestią, w szczególności rolnictwo, turystyka i transport, dostosowały swoją działalność do czasu letniego i nie podważają już zasadności jego istnienia.
2. Czas letni sprzyja wszelkiego rodzaju zajęciom rekreacyjnym, uprawianym w warunkach bardziej komfortowych, ze względu na obecność światła dziennego.
3. Biorąc pod uwagę sprzeczny charakter przeprowadzonych w tym zakresie badań, nie jest możliwe wyciągnięcie wiarygodnych wniosków dotyczących wpływu czasu letniego na środowisko naturalne. Stwierdzenie to jest szczególnie aktualne jeśli chodzi o sprawdzenie, czy czas letni spowodował zwiększenie czy zmniejszenie produkcji ozonu w stosunku do sytuacji, w której nie zmieniano by czasu na letni.
4. Czas letni przyczynia się do oszczędności energii, ze względu na mniejsze jej zużycie na oświetlanie wieczorne. Jednak od tak zaoszczędzonej energii należy odjąć energię zużywaną po przejściu na czas letni na ogrzewanie rano oraz dodatkowe zużycie

paliwa spowodowane możliwym zwiększeniem ruchu wieczorem, kiedy jest jasno. Zatem faktyczne oszczędności pozostają trudne do oszacowania, a w każdym razie są względnie ograniczone.

5. Większość skutków jakiej zmiany czasu może wywierać na zdrowie człowieka jest związana z faktem, że organizm musi się do niej przystosowywać w kwietniu i w październiku. W tym względzie, zdaniem ekspertów, przy obecnym poziomie badań i wiedzy, należy stwierdzić, że większość odczuwanych wtedy zaburzeń nie trwa długo i nie zagraża zdrowiu.
6. Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo drogowe, to zasadniczą kwestią jest ustalenie czy ciemniejsze poranki, zwłaszcza wiosną i jesienią, oraz jaśniejsze wieczory mają wpływ na liczbę wypadków samochodowych. Wobec braku wystarczających danych liczbowych oraz współistnienia innych czynników, takich jak warunki meteorologiczne, nie można ustalić pewnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy czasem letnim a liczbą wypadków.

W konkluzjach opracowanego przez Komisję Europejską dokumentu, stwierdzono m.in., że *„poza sprzyjaniem uprawianiu zajęć rekreacyjnych wieczorem i pewnymi oszczędnościami energii, skutki wprowadzania czasu letniego i obecnie obowiązującego systemu są znikome i nie budzą obaw państw członkowskich UE”*.

Wskazać również należy na praktyczne aspekty zmiany czasu zimowego na czas letni. Czas letni powoduje przede wszystkim lepsze dopasowanie aktywności człowieka do pory dnia, w której najwięcej jest światła dziennego. Korzyścią wydłużenia dnia jest większa skłonność do zdrowego, aktywnego wypoczynku na powietrzu. Przynosi to jednoznaczną korzyść dla ogółu społeczeństwa z punktu widzenia jego zdrowia fizycznego i psychicznego. Istotne są również efekty wydłużenia czasu aktywności społeczeństwa w naturalnym świetle dziennym z punktu widzenia podniesienia poziomu bezpieczeństwa. Przesunięcie zegarowej pory zmierzchu dzięki zmianie czasu w okresie wiosenno-letnim skutkuje poprawą bezpieczeństwa między innymi na drodze, gdyż zwiększony ruch związany z powrotami z pracy odbywa się, gdy jest jeszcze jasno. Generalnie, większe nasilenie ruchu obserwuje się w godzinach

popołudniowo-wieczornych niż wczesnorannych, a zatem przesunięcie aktywności o godzinę do przodu sprawia, że większość kierowców porusza się w świetle dziennym.

Zmianę czasu na czas letni lub czas zimowy stosuje się w około 70 krajach na całym świecie. Obowiązuje ona we wszystkich krajach europejskich i wielu innych, m.in. w USA, Kanadzie, Meksyku, Australii i Nowej Zelandii. Dostosowanie się Polski do stref czasowych swoich głównych partnerów handlowych ma istotne znaczenie dla utrzymania i rozwoju nawiązanych już stosunków międzynarodowych.

Z powrotem

MINISTER
Z im.
Józef W. Piłsudski
PEŁNOMOCCNIK RZĄDU DO SPRAW
REGULACJI GOSPODARCZYCH
SEKRETARZ STANU

Do wiadomości:

- Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

